

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

GEPEST

monoloog

door

Fons Vinck

De tragedie van het pesten gezien door de ogen van een leraar

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

1997

Nr.2422

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TWEE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Wettelijk depot D/1997/220/58
ISBN 90-385-0533-7

© 1997 Toneelfonds J. Janssens/Fons Vinck

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

(Indringende muziek. Spot op het bord met de tekst : meester Mertens is een lul. Er komt een man op met een regenjas en aktentas. Hij kijkt veelbetekenend rond, veeft het bord af en richt zich dan tot het publiek)

Dat was het dus. Eervol ontslag volgens de commissie. Ik zie ze daar nog zitten met hun hypocriete gezichten.

(Hij speelt een commissielid)

Meneer Mertens, volgens de gegevens en de getuigenissen bent u onbekwaam geacht om uw functie als leraar nog verder uit te oefenen. U heeft alle gezag verloren bij uw leerlingen. U kon de toestand niet langer in de hand houden. U heeft zich bovendien schuldig gemaakt aan een zeker favoritisme. U bevoordeelde één leerling ten overstaan van de rest van de klas.

(Maakt zich nu echt boos)

Yvan De Tollenaere werd weggepest door die bende van Jan De Vriese. Ze namen zijn boekentas uit zijn handen en gooiden de inhoud in een regenplas. Ik stond er zelf bij toen het gebeurde.

(Zachter)

Maar dat was niet de ergste pesterij.

(Ontdoet zich van zijn regenjas)

Dat was slechts het begin van zijn lijdensweg. Yvan De Tollenaere had het profiel van het geboren en gedroomde slachtoffer. Zijn ogen stonden schuw en zijn bewegingen waren angstig.

(Men hoort een geweldig tumult. Het zijn als het ware juichkreten en aanmoedigingen van een klas schooljongens)

Die middag tijdens de speeltijd keek ik door het raam en zag hoe ze hem aan het treiteren waren : ik zag duidelijk hoe Jan De Vriese hem tussen de benen greep. Twee anderen hadden zijn armen vast zodat hij haast niet kon bewegen. Toen ik ongezien naderbij was gekomen, hoorde ik Jan vragen : "Doet het pijn ?" Toen Yvan daar kranig nee op zei, kneep Jan nog steviger in zijn geslachtsdelen.

(Richt zich nu tot de ingebeelde voorzitter van de commissie)

Meneer de voorzitter, ik kwam tussenbeide toen ik de jongen hoorde schreeuwen van de pijn. Het klonk als het gehuil van een gewond dier. Hoe zou u reageren als het uw kind zou geweest zijn ?

(Tot de overige commissieleden)

En u ? En u ?

(Schreeuwt nu naar het publiek)

En u ?

(Pauze. Dan zachter)

Ik kon het niet langer aanzien. Bij alles wat er verkeerd ging in de klas kreeg Yvan de schuld. In het begin had ik het allemaal nog niet door.

(Speelt nu de leraar)

Van Den Broecke, als je uitgekletst bent, kunnen we misschien verder met de les, ja ? Goed, neem jullie boek van wiskunde en kijk op pagina 142.

(Pauzeert en kijkt naar een bepaald iemand)

Begrijp je me soms niet De Tollenaere, ik spreek toch geen Chinees ?

(Gelach)

Stille ! Wabliedt ? Ha, je vindt je boek nergens. Dat is nu al de derde keer deze week dat je je boek verliest. Stille ! Mestdagh, ik denk niet dat het tegen jou had, nietwaar ? Yvan De Tollenaere, verklaar eens hoe het komt dat je telkens je boek kwijtraakt wanneer je het juist nodig hebt. Vorige week heeft Ilse De Coster jouw boek uit haar tas gehaald en ze wist niet hoe dat daar ingekomen was.

(Hoongelach)

Is er iemand die soms zijn boek gezien heeft ? Kijk maar eens in jullie tassen ook. Je zal dus moeten nablijven om alles over te schrijven. De Tollenaere. Dat wordt nog een hele klus, man.

(Voor zich uit)

Het was toen al een hele poos aan de gang. En ik, ik zag het niet. Ik voelde niet wat er gaande was. Het gebeurde allemaal om me heen en ik wist het niet. Ik was blind als een mol en ik voelde me als een god toen ik voor de klas stond. Ik was een heerser, een geboren leider. Ik was geschapen voor het leraarschap. Stomme idioot die ik was. Kinderen spelen nu eenmaal spelletjes en toen ze hem aan die paal vastbonden, was dat voor mij een spel als een ander, een onschuldig indianenspelletje.

(Men hoort een schoolbel)

Ze liepen joelend de binnenkoer op, rennend naar huis, naar hun veilige nest. Ik had moeten zien dat het menens was toen ze die koorden boven haalden. Ze wuifden me nog uit ook, de kleine smeerlappen. Excuseer voor dit woord, maar ik kan op dit moment geen beter woord voor ze bedenken. Ik riep nog : "De Tollenaere, zorg dat je tegen morgenvroeg los bent, zodat je op tijd op school bent." 's Avonds, het moet zowat 8 uur geweest zijn, werd er hard bij me aangebeld. Zijn vader stond met een grauw gezicht voor mijn deur. De man zag er vreselijk uit. Zijn houding was tegelijk angstig en agressief.

(Schreeuwt)

"Waar is Yvan ? ... Waar is Yvan ?"

Hij nam me vast en schreeuwde als een waanzinnige.

"U bent zijn leraar en u hebt hem voor het laatst gezien, zeggen ze. Waar is hij ? Zijn vrienden hebben gezegd dat hij moest blijven, dat u hem gestraft hebt."

Ik zei hem dat dat gisteren was, niet vandaag, en dat ik helemaal van niets wist, dat Yvan niet bij mij was gebleven.

Hij zei dat, als ik niet mee ging zoeken, hij klacht tegen mij zou neerleggen. Toen dacht ik plots aan die paal achter de school. Vanaf de grote weg kon je die niet zien.

(Pauze)

We vonden Yvan half bevroren, half uitgehongerd. Vanaf dan wist ik het : het zou een strijd worden tegen de rest van de klas. Ik dacht dat ik goed gewapend was, maar ik vergiste me. Het gif was gezaaid. Het zou honderdvoudig vruchten dragen. Het verschrikkelijke woord drong plots tot me door als een striemende zweepslag. Hier wordt op een laffe manier gepest.

(Het woord PEST herhaald zich als een echo)

Het ging van kwaad naar erger. Eerst was er dat water op zijn stoel : toen hij zich nietsvermoedend neerzette, kon de pret niet meer op. Iedereen kwam met het ernstigste gezicht zeggen dat hij bedwaterde. De klas was niet meer te houden. Ik moest alles in het werk stellen om de orde, of horde, te handhaven. Er kwam geen einde aan het tumult. Toen ik de daders strafwerk had gegeven, begon de meute zich tegen mij te keren. Ik had Jan De Vriese duchtig onder handen genomen, maar dat scheen geen enkele indruk op hem te maken. Ik zie hem daar nog staan, nonchalant, de onkwetsbare uithangend. Hij scheen zo ongenaakbaar, zo zeker van zichzelf dat hij onkwetsbaar leek. Alles wat ik tegen hem zei, werd op een smalend lachje ontvangen.

(Speelt nu Jan De Vriese. Hij heeft kauwgom in de mond en leunt tegen de lessenaar. Hij zegt de hele tijd geen woord terwijl de stem van de leraar is opgenomen)

Dacht je nu werkelijk met mij een spelletje te komen spelen, De Vriese ? Denk je dat ik je niet door heb ? En leun niet zo noncha-